

Funktionsbegreppet och polynomfunktioner

$$f(x) = x^2 - 1$$

Först linje: $y = bx + m$

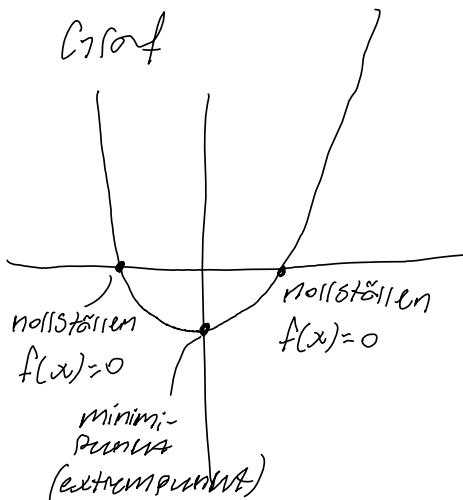
Andragradsfunktion:

$$f(x) = ax^2 + bx + c$$

$$\text{eller } n(x-a)(x-b)$$

där a och b är
nollställen och
 c en konstant

x	f(x)
-1	0
0	-1
1	0
3	8
5	35

Definitionsmängd: För vilka x är funktionen definierad?

Värderomängd: Vilka värden kan funktionen anta med den bestörda definitionsmängden?

Ex) Bestäm följande för funktionen $f(x) = x^2 - 2x$

a) $f(1)$ $f(1) = 1^2 - 2 \cdot 1 = -1$ b) $f(-3)$ $f(-3) = (-3)^2 - 2 \cdot (-3) =$

$$= 9 + 6 = 15$$

c) $f(x) = -1$ $x^2 - 2x = -1$
 $x^2 - 2x + 1 = 0$
 $x = 1 \pm \sqrt{1-1}$
 $= 1 \pm 0$
 $x_1 = 1$

d) funktionens nollställen

$$f(x) = 0 \quad x^2 - 2x = 0$$

$$x(x-2) = 0$$

$$x_1 = 0$$

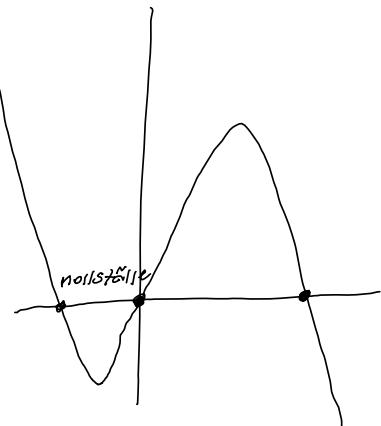
$$x_2 = 2$$

e) $f(1+h)$ $f(1+h) = (1+h)^2 - 2(1+h) = 1+2h+h^2 - 2 - 2h = -1+h^2$

f) $f(x+h)$ $f(x+h) = (x+h)^2 - 2(x+h) = x^2 + 2xh + h^2 - 2x - 2h$

Tredjegradsfunktioner

Exempel:

$$f(x) = ax^3 + bx^2 + cx + d \quad \text{eller} \quad f(x) = h(x-a)(x-b)(x-c)$$

där a, b, c är nollställen
och h är en konstant

Ex) Bestäm samtliga nollställen till funktionen

$$f(x) = x^3 + 4x^2 - 5x \quad f(x) = 0$$

$$x^3 + 4x^2 - 5x = 0$$

$$x(x^2 + 4x - 5) = 0 \quad x_1 = 0$$

$$x^2 + 4x - 5 = 0$$

$$x = -2 \pm \sqrt{2^2 + 5}$$

$$= -2 \pm \sqrt{9}$$

$$= -2 \pm 3 \quad x_2 = 1 \quad x_3 = -5$$

Ex) Bestäm ekvationen för funktionen

$$\begin{aligned} f(x) &= h(x-a)(x-b)(x-c) = \\ &= h(x-3)(x+3)(x-1) = h(x^2-9)(x-1) \\ &= h(x^3 - x^2 - 9x + 9) \end{aligned}$$

$$f(0) = h(0 - 0 - 0 + 9) = 2$$

$$\begin{aligned} 9h &= 2 \\ h &= \frac{2}{9} \quad f(x) = \frac{2}{9}(x-3)(x+3)(x-1) \end{aligned}$$